

Imkersbonden en INBO bundelen krachten

De menselijke voedselbehoefte is in grote mate afhankelijk van bestuivers en voedselproducenten wereldwijd rekenen op gedomesticeerde bijen voor deze dienst. De honingbij krijgt rake klappen in Europa omdat ze door bijenziektes massaal verdwijnt. De bijensector, in Vlaanderen hoofdzakelijk gedragen door hobbyimkers, verkeert in een crisis.

Om hier iets aan te doen werd op 20 juni 2008 een bijenresolutie goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Daarin wordt onder meer gevraagd om na te gaan in hoeverre bijen gehouden kunnen worden in natuurgebieden. Het INBO kreeg de vraag om hiervan een inschatting te maken.

Het plaatsen van bijenhallen in natuurgebieden gaat gepaard met een enorme toename aan bloembezoekende insecten. De vraag stelt zich hoe de aanwezige insecten hier op reageren. Meer en meer groeit het besef dat de wilde insecten ook een heel belangrijke rol spelen bij de bestuiving van cultuurgewassen.

Wilde hommels, vlinders en andere bestuivers verdwijnen echter in sneltempo uit onze landschappen met minder bloemen. Wereldwijd is een bestuivingscrisis aan de gang. Door het haperen van deze ecosysteemdienst kunnen de kosten voor bestuiving van gewassen erg hoog oplopen.

In een advies bundelt het INBO de internationale kennis en geeft het aanbevelingen voor het plaatsen van bijenhallen in natuurgebieden. INBO engageerde zich voorts, na overleg met de Vlaamse Imkersbond, om in samenwerking met het Praktijkcentrum Bijenteelt de bestuivingsproblematiek op te nemen in een volgend Natuurrapport. Ook blijven we aandacht besteden aan boomsoorten, die omwille van hun groot nectar- en stuifmeelaanbod belangrijk zijn voor bijen, zoals sporkehout, linde, zwarte populier en diverse wilgensoorten, via het onderzoeksprogramma over inheemse soorten.

(foto: Dries Laget)

Je kan het advies van het INBO downloaden op www.inbo.be

Adriaens, T. & Laget, D. (2009). To bee or not to bee, mogelijkheden voor het houden van bijenvolken in natuurgebieden: een inschatting. INBO.A.2008.219

Tim Adriaens, tim.adriaens@inbo.be

Hoop voor de boomarter, vrees voor de bunzing

Sinds een decennium is in Vlaanderen het 'Marternetwerk' actief, met de bedoeling zoveel mogelijk verkeersslachtoffers onder de marterachtigen in te zamelen voor onderzoek. Autopsie op deze dieren levert heel wat informatie op, zoals bijvoorbeeld het onderscheid tussen gevestigde dieren en toevallige zwervers. Uit de waarnemingen kunnen we de toestand van de populatie afleiden.

Hoe extreem zeldzaam de boomarter is, blijkt wanneer we enkele aantallen vergelijken: inmiddels hebben we 750 steenmarters en 450 dassen ingezameld, maar voor de boomarter is het bij tien exemplaren gebleven. Zeven daarvan waren jonge mannetjes en dus best mogelijk rondtrekkende dieren. Slechts bij drie verkeersslachtoffers wees nader onderzoek op lokale vestiging.

Met een dergelijk lage score aan inge-

zamelde boommarters halen we niet de nodige detectiedrempel om de Vlaamse situatie op korte termijn beter te kunnen documenteren. Nu in het kader van de Europese Habitatrichtlijn hierover een zesjaarlijkse rapportering verplicht is, zijn we daarom gestart met een aanvullende techniek: het gebruik van fotovalen. Die willen we in Vlaanderen regio per regio installeren in de beste gebieden.

Nadat eerder de regio rond Sint-Niklaas als eerste thuishaven van een Vlaamse boomarterpopulatie bekend raakte, kan nu alvast ook de streek van Brasschaat-Kalmthout als tweede regio aangeduid worden met permanente vestiging. Zowel een recent verkeersslachtoffer als een fotovalresultaat (zie foto) laten daarover geen twijfel meer bestaan.

We leven dus op hoop, voor de boomarter. Voor de bunzing daarentegen zijn er steeds meer aanwijzingen dat de

populatie sterk achteruitgaat. Inzamelen van alle mogelijke verkeersslachtoffers blijft dus de boodschap! Als je een dode marter, das of bunzing vindt, neem dan contact op met iemand van het Marternetwerk uit de buurt.

Je vindt de lijst op www.inbo.be

Koen Van Den Berge, koen.vandenberge@inbo.be